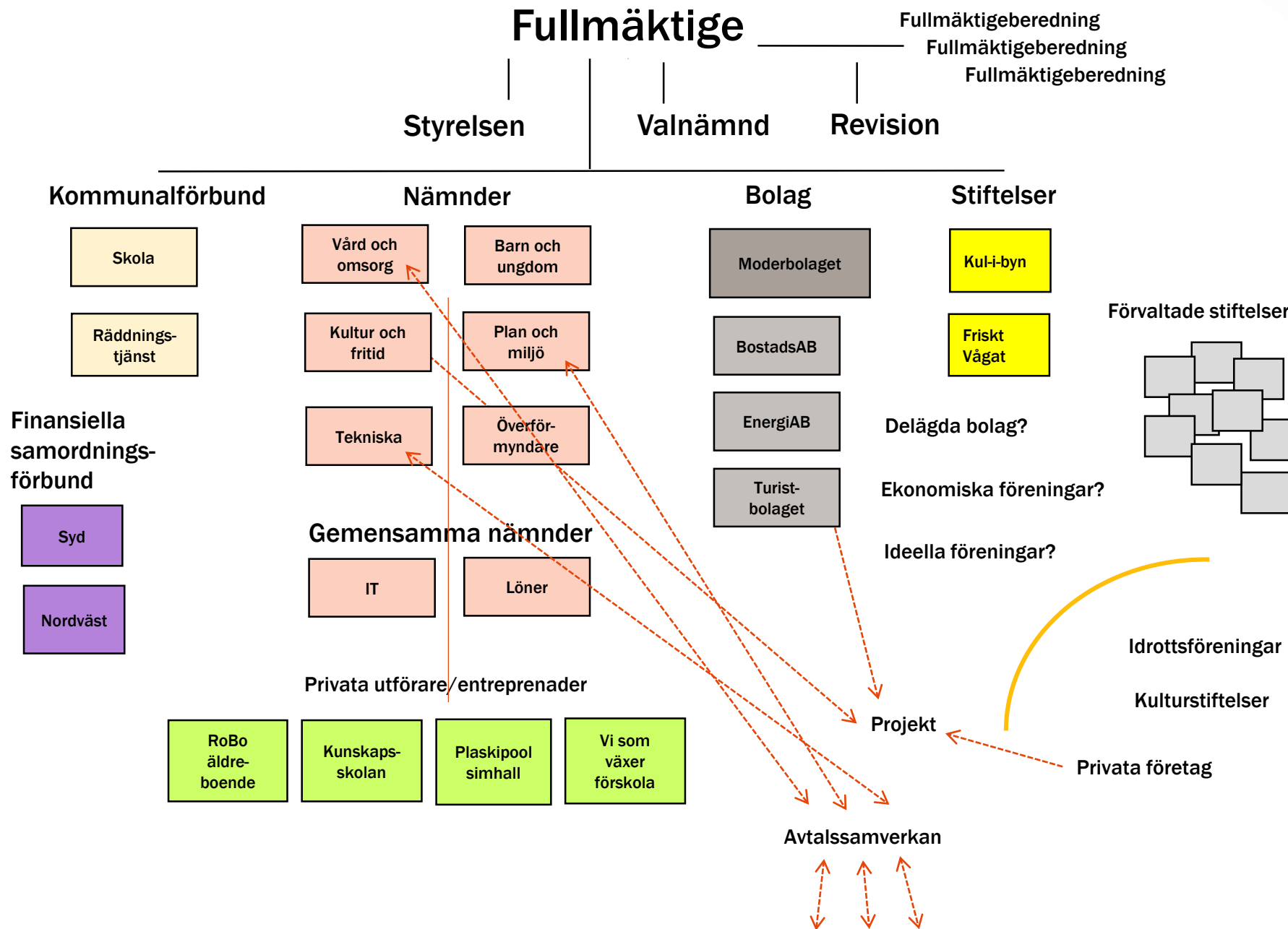

Demokratidagen

Revision av och i samverkan

Så här kan det se ut ...

Flera organisationsformer

- Gemensamma nämnder, 150?
  - Kommunalförbund, 108
  - Finansiella samordningsförbund, 82
  - Helägda företag – aktiebolag och stiftelser ("ensamt" bildade), 1500?
  - Delägda företag - aktiebolag, stiftelser, ekonomiska föreningar, handelsbolag, kommanditbolag. Delägda med fler kommuner, landsting/regioner; med och utan privat ägande, 425
-
- + Avtalssamverkan
  - + Privata utförare
  - + Projekt

Gemensamma nämnder

- Nämndernas uppgift definieras i överenskommelse samt nämndreglemente
Överförmyndare, IT, administration, vård/omsorg dominerande
- Nämnden tillsätts i en av de samverkande organisationerna, som blir dess värd
- Revisorerna i respektive samverkande organisation granskar nämnden
- Samma revisionsuppdrag som det kommunala i KL
- Sakkunniga ska anlitas
- Behov av samverkan/kommunikation mellan revisorerna

Kommunalförbund

- Alla landsting/regioner är medlemmar; flertalet kommuner
- Förbundens uppgift definieras i förbundsordningen
Verksamhet överlämnas till förbundet från medlemmarna
- Räddningstjänst, skola, miljö, infrastruktur dominerar
- Antal revisorer bestäms i förbundsordningen, kan utses från en eller flera medlemmar. En egen revisorsgrupp bildas.
- Måste inte vara personunion med kommunens/landstingets/regionens revisorer, men är det ofta
- Samma revisionsuppdrag som det kommunala i KL
- Sakkunniga ska anlitas

Finansiella samordningsförbund

- Alla landsting/regioner är medlemmar; 247 kommuner
- Förbundens uppgift: Finansiell samverkan om stöd och rehabilitering för att uppnå eller förbättra egen försörjning. Åtgärder, utveckling, samarbete
- Revisorer utses från kommuner och landsting/regioner (ofta samordnad representation) samt från staten (upphandlade av Försäkringskassan)
- I princip samma revisionsuppdrag som det kommunala. Lagen om finansiell samordning hänvisar till KL
- Sakkunniga ska anlitas

Delägda företag

- Aktiebolag, Ekonomiska föreningar, Kommanditbolag/Handelsbolag, Stiftelser (om flera stiftare)
- Ett delägd företag med endast kommunala ägare betraktas som helägt
- Företaget utser en revisor för den finansiella revisionen (auktoriserad)
- Lekmannarevisorer (AB) och "förtroendevalda" revisorer utses av ägaren om man kommit överens om detta i bolagsordning, delägaravtal, stadga
- Om kommunala revisorer utses skall de hämtas ur gruppen revisorer i kommunen, landstinget/regionen; i AB och stiftelser
- Revisionsuppdrag enligt ABL, Stift L eller annan särskild lagstiftning

Avtalssamverkan

- Avtalssamverkan (utan upphandling) kan endast ske inom den kommunala kompetensen (KL), som i grunden begränsas av att en kommun inte kan "sälja" en tjänst till en annan kommun.
- Viss samverkan stöds dock av speciallagstiftning t ex miljötillsyn.
- Revisorerna i de samverkande organisationerna granskar den/de nämnder som ansvarar för avtalet, att det genomförs/följs och följs upp
- Granskningen sker inom det kommunala grunduppdraget för revisorerna
- Behov av samverkan/kommunikation mellan revisorerna?

Möjligheter till förstärkt avtalssamverkan i kommunerna har föreslagits, lagrådsremiss lämnad och proposition väntas inom kort.

Komplex...

- Många revisionsuppdrag
- Olika regelverk, olika uppdrag, skilda förutsättningar. Kunskap ägare och revisorer?
- Risk för kontinuitetsglapp vid mandatskiften. Initiativ?
- I samverkansorgan, olika kulturer och arbetssätt – hur ska det fungera i praktiken?
- Risk att det inte blir så mycket granskning!?
- Förankring, kommunikation och rapportering åt flera håll!
- Budget. Ersättningar. Sakkunniga. Kan svaja!
- Svårt beakta helhetssyn? Utspridd ansvarsprövning.

Lekmannarevision och revision i olika typer av samverkansorgan

Lekmannarevision

Revision i samverkansorgan

Hur skapas intresse för revision i allmänhet och för lekmannarevision i synnerhet?

Grundläggande krav är att revisionen har förmåga ge mervärden och nytta, vilket kräver:

- Kompetens och erfarenhet hos såväl förtroendevalda revisorer som biträden.
- Att genomförda insatser baseras på en riskanalys som uppfattas som relevant av de som granskas.
- Att revisorerna uppfattas som oberoende.

Hur skapas intresse för revision i allmänhet och för lekmanrevision i synnerhet?

Hur ska lekmanrevisionen kunna utvecklas:

- ”Ägaren” måste förstå att bolaget verksamhets är en del av kommunens verksamhet.
- Revisorerna måste integrera lekmanrevisionen i den övriga kommunal revisionen (riskanalys, planering, genomförande, rapporteringen mm.)
- Revisorerna måste ta initiativ till diskussion, dialog och information med ägaren om vikten av en god lekmanrevision.
- Slutligen måste en lekmanrevision som ger mervärde och nytta också få kosta!

Praxisstudie

- Syfte - hitta och förmedla goda exempel; ge inspel till god revisionsred
- Fallstudier av hur man praktiskt hanterar revisionsinsatserna, främst gemensamma nämnder

Munkedal, Sotenäs, Lysekil
Mariestad, Gullspång, Töreboda
Gävle m fl. kommuner
Askersund, Laxå, Lekeberg, Hallsberg
Region Halland samt regionens kommuner

- Studier av kommunalförbund och delägda bolag

Uppdraget

Beskrivning av goda exempel på hur revisorerna praktiskt samverkar vid revision i några typer av samverkansorgan.

- Gemensam nämnd
- Delägda bolag
- Kommunalförbund

Revision av samverkansorgan – problemområden

- Samverkan riskerar att skapa otydligheter och bristande ansvarstagande hos såväl ägare som revisorer.
- Väldigt många engagerade revisorer skapar ineffektivitet.
- Små resurser innebär att det inte blir något över för revisionsinsatser.
- Okunskap, särskilt avseende lekmannarevision hos såväl ägare, bolagsledningarna som revisorer.
- Former och rutiner för kommunikation, förankring och inte minst ansvarsprövning är inte utvecklade eller är otydliga.

Revision av samverkansorgan – utvecklingsområden

***Tydliggör ansvar och roller i reglemente,
förbundsordning eller bolagsordning/ aktieägaravtal,
exempelvis:***

- Begränsa antalet involverade revisorer (exempelvis rullande engagemang)
- Största ägaren/medlemmen tar största ansvaret (delägda bolag, kommunalförbund)

Revision av samverkansorgan – utvecklingsområden

Ta fram en dokumenterad arbetsordning som bland annat innehåller:

- Beskrivning av det partiska genomförandet, ansvarsfördelning, möten, sakkunnigas roll med mera.
- Begränsning av antal engagerade revisorer (gemensam nämnd)

Utveckling av ansvarsprövningsprocessen samt dialogen med respektive ägare.